

π. Εὐσεβίου Ματθοπούλου, *Ὁ προορισμὸς τοῦ ἀνθρώπου*
(Ἀθήναι: Ζωή, 1980¹⁵), σσ. 380-381.

§ 291. Τί πρέπει νὰ πράττωσιν οἱ Χριστιανοί, οἱ μὴ
δυναμένοι νὰ κοινωνῶσι συνεχῶς, ἐξ ἐμποδίων ἀνεξαρθήτων
τῆς θελήσεώς των.

Ἐκ τῶν ρηθέντων περὶ συνεχοῦς κοινωνίας πείθεται πᾶς τις,
ὅτι μεγάλως ὠφελοῦνται οἱ κοινωνοῦντες συνεχῶς τῶν
ἀχράντων Μυστηρίων, ὅταν ἐννοεῖται κοινωνῶσι μετὰ τῆς
δεούσης προετοιμασίας.

Ἄλλ' ἐγείρεται τὸ ἐρώτημα: Δύνανται σήμερον νὰ κοινωνῶσι
συνεχῶς πάντες ὅσοι ἔχουσι πρόθεσιν ἀγαθὴν καὶ θέλησιν
καὶ ζῆλον εἰς τὸ νὰ προετοιμάζωνται ὅπως κοινωνῶσιν; Εἰς
τὴν ἐρώτησιν τούτην ἀπαντῶντες λέγομεν πρῶτον ἐκεῖνο, τὸ
ὁποῖον εἶπομεν καὶ προηγουμένως (§279 καὶ 280), ὅτι
δηλαδὴ τὰ ἔργα τοῦ ἀνθρώπου, τὰ ὅλως ἀναγκαῖα καὶ
ἀπαραίτητα διὰ τὴν σωτηρίαν αὐτοῦ, εἶναι δύο. Ἡ διὰ τῆς
ζώσης πίστεως πνευματικὴ ἐπικοινωνία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ
τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ σώματος καὶ αἵματος
αὐτοῦ. Καὶ τὸ μὲν ἔργον τῆς διὰ ζώσης πίστεως
ἐπικοινωνίας μετὰ τοῦ Χριστοῦ, ἐξαρθώμενον ἐκ τῆς
ἐλευθέρας θελήσεως τοῦ ἀνθρώπου, δύναται ὁ Χριστιανὸς
νὰ ἐργάζεται παντοῦ καὶ πάντοτε. Διότι, ὅπου καὶ ἂν
εὐρίσκεται, δύναται, ἔχων τὴν πρὸς τὸν Χριστὸν πίστιν, καὶ
συμφώνως πρὸς τὰς ἐντολάς του πορευόμενος, καὶ ἐν
πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ προσευχόμενος, δύναται, λέγομεν,
παντοῦ καὶ πάντοτε νὰ εὐρίσκεται εἰς πνευματικὴν
ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ Χριστοῦ. Τὸ ἔργον ὅμως τῆς
κοινωνίας τοῦ σώματος καὶ αἵματος τοῦ Χριστοῦ, ἐπειδὴ δὲν
ἐξαρθᾶται ἐκ μόνης τῆς ἐλευθέρας θελήσεως παντὸς
Χριστιανοῦ, διὰ τοῦτο δὲν δύναται καὶ πάντες οἱ
Χριστιανοὶ ἵνα ἐκτελῶσιν αὐτὸ παντοῦ καὶ πάντοτε. Διότι
εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχωσιν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι καὶ ὅλην
τὴν καλὴν πρόθεσιν καὶ θέλησιν νὰ ἔχωσιν εἰς τὸ νὰ

κοινωνῶσι συνεχῶς, καὶ κανονικόν τι κώλυμα, ὅπερ νὰ ἐμποδίζη αὐτοὺς ἀπὸ τὴν θείαν Κοινωνίαν, νὰ μὴ ἔχωσι, καὶ πρόθυμοι νὰ εἶναι ἐκάστοτε ὅπως παρασκευάζονται ἀξίως διὰ τὴν θείαν Κοινωνίαν, καὶ ὅμως παρ' ὅλα τοῦτα νὰ μὴ δύνανται νὰ κοινωνῶσι συνεχῶς ὡς ἐμποδιζόμενοι ὑπὸ τοῦ ἱερουργουῦντος ἱερέως. Καθόσον ὑπάρχουσι καὶ ἱερεῖς, νομίζοντες -ἐξ ἀγνοίας βεβαίως- ὅτι ὁ Χριστιανός, καὶ χωρὶς κανονικόν τι κώλυμα νὰ ἔχη, καὶ ὅσονδήποτε ἀξίως καὶ ἂν προετοιμάζεται δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα ἵνα κοινωνῇ συνεχῶς ἁμαρτάνει, λέγουσιν, ἐὰν πράττη τοῦτο. Ἄλλὰ καὶ ἄλλα ἐμπόδια, ὅλως ἀνεξάρτητα τῆς θελήσεως τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι δυνατὸν νὰ παρουσιάζωνται εἰς πολλοὺς τῶν ἐναρέτων Χριστιανῶν, ὥστε καὶ μὲ ὅλον τὸν πόθον των νὰ μὴ δύνανται νὰ κοινωνῶσι συνεχῶς.

Ἄλλ' ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐγείρεται τὸ ἐξῆς ζήτημα: Οἱ Χριστιανοὶ οὗτοι οἵτινες δὲν δύνανται νὰ κοινωνῶσι συνεχῶς, οὐχὶ ἐξ αἰτίας προερχόμενης ἀπὸ ἐνοχὴν ἢ ἀμέλειαν ἰδικὴν των, ἀλλ' ἀπὸ ἐμπόδια ἀνεξάρτητα τῆς θελήσεώς των, τί πρέπει νὰ πράττωσι, διὰ νὰ εἶναι ἄρεστοὶ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ χωρὶς νὰ ζημιοῦνται ἐκ τοῦ ὅτι δὲν δύνανται νὰ κοινωνῶσι συνεχῶς; Ἀπαντῶντες εἰς τοῦτο λέγομεν, ὅτι νόμος τῆς θείας δικαιοσύνης εἶναι νὰ πράττη ὁ ἄνθρωπος τὸ δυνατὸν εἰς αὐτόν, νὰ ἐκτελῇ πᾶν ὅ,τι ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς θελήσεώς του. Οὐδέποτε δὲ ὁ Θεὸς ζητεῖ παρὰ τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα ἐκτελέσῃ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν δύναται, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν ἐξαρτᾶται ἐξ ἑαυτοῦ. Ἐπειδὴ λοιπὸν καὶ τὸ κοινωνεῖν συνεχῶς δὲν ἐξαρτᾶται πάντοτε ἐκ τῆς θελήσεως παντὸς Χριστιανοῦ, διὰ τοῦτο καὶ ὁ Θεὸς δὲν ζητεῖ τοῦτο παρ' αὐτοῦ, οὐδὲ λογαριάζει τοῦτο ὡς παράλειψιν καθήκοντος, ὡς θὰ ἐλογαριάζεν αὐτό, ἐὰν ἠδύνατο νὰ κοινωνῇ συνεχῶς καὶ ἐξ ἀμελείας του δὲν ἐκοινωνεῖ. Τί δὲ ζητεῖ ὁ Θεὸς παρ' αὐτοῦ; Ζητεῖ νὰ ἐργάζεται καὶ νὰ ἐκτελῇ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐλευθέρως του θελήσεως, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς δυνάμεώς του. Ποῖον δὲ εἶναι τοῦτο; Εἶναι τὸ ἔργον ἐκεῖνο,

περὶ τοῦ ὁποίου εἶπομεν ἀνωτέρω (§ 279), εἶναι ἢ διὰ τῆς ζώσης πίστεως ἐπικοινωνία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τοῦ Χριστοῦ. Ὁ Χριστιανὸς ἐπομένως, οὕτως ἐργαζόμενος καὶ οὕτως ἐπικοινωνῶν μετὰ τοῦ Χριστοῦ, εἶναι ἀρεστὸς καὶ δόκιμος ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, καὶ εὐλογεῖται καὶ ἀγιάζεται παρὰ τοῦ Χριστοῦ, καὶ καταρτίζεται καὶ τελειοποιεῖται ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὡς νὰ ἐκοινώνει συνεχῶς. Ἐπειδὴ ὁ Θεὸς δὲν βραβεύει μόνον τὰς πράξεις καὶ τὰ καλὰ ἔργα τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλ' ἀνταμείβει πλουσίως καὶ τὴν πρόθεσιν τὴν ἀγαθὴν καὶ τὸν διακαῆ ζῆλον, τὸν ὁποῖον ἔχουσιν αἱ εὐσεβεῖς καὶ θεοφιλεῖς ψυχαὶ εἰς τὸ νὰ ἐργάζωνται πάντα τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ἔστω καὶ ἂν πράττωσι μόνον ὅσα ἐξαρτῶνται ἐκ τῆς θελήσεώς των. Οὕτω δὲ πράττων ὁ Χριστιανός, πρέπει νὰ εἰρηνεύη καὶ νὰ ἔχη πλήρη καὶ τελείαν τὴν πεποίθησιν ὅτι ὁ Θεός, εἰς τὸ θέλημα τοῦ ὁποίου τελείως ὑποτάσσεται, ποιῶν πᾶν ὅ,τι ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ του, θὰ χαρίσῃ εἰς αὐτὸν ἐν τῷ ἀπείρῳ αὐτοῦ ἐλέει τὴν αἰώνιον ζωὴν καὶ μακαριότητα.